

Sosyal Bilimler Lisesi Öğrencilerinin Öz Düzenleme ve Bireysel Yenilikçilik Düzeyleri ile İngilizce Başarıları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Serdar Uyguç

MEB Eğitim Yöneticisi, serdaruyguc@gmail.com, ORCID:0009-0005-2215-1613

Sadi Çatal

MEB Eğitim Yöneticisi, sadicatal@gmail.com, ORCID:0009-0008-6071-479X

Özet

Bu çalışmanın amacı, Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli çerçevesinde ortaöğretim kademesi olan Sosyal Bilimler Lisesinde öğrenim gören öğrencilerin algılanan öz düzenleme ve bireysel yenilikçilik düzeyleri ile İngilizce başarıları arasındaki ilişkinin incelenmesidir. Söz konusu çalışmada Sosyal Bilimler Lisesi öğrencilerinin öz düzenleme ve bireysel yenilikçilik düzeyleriyle İngilizce başarıları arasındaki ilişki irdelenmiştir. Ortaöğretim kademesindeki Sosyal Bilimler Lisesi öğrencilerinin İngilizcedeki başarıları ve İngilizceye yönelik eğilimleri çalışmanın temel parametrelerini meydana getirmektedir. Herkesçe bilinmektedir ki, İngilizce dünyada en çok konuşulan dildir, yani eğitim, akademi, iletişim ve dünya ticaretinin müşterek dilidir. İngilizce müşterek dil olarak tüm dünya toplumları tarafından öncelikle öğrenilmesi gereken bir dil olmuştur. Bu durum İngilizce eğitiminin etkinliğiyle ilgili olarak çok sayıda bilimsel çalışmanın gerçekleştirilmesinin önünü açmıştır. Özellikle de çağımızda İngilizce öğretiminde son çeyrek asır dâhilinde yapılan araştırmalar İngilizce öğretme yöntemleri üzerinde yoğunlaşmaktadır. Bunların amaçları öğrencilere İngilizce öğretmeyle ilgili daha öz denetimli ve etkili stratejiler üretmek yönünde özetlenebilir. Akademik alanda alanyazın irdelendiğinde Sosyal Bilimler Lisesi öğrencileri örneklemini üzerinde bu alanda gerçekleştirilmiş araştırmaların kısıtlı olduğu dikkat çekmektedir. Öğrencilerin öz düzenleme ve bireysel yenilikçilik düzeylerinin araştırılmasında başvuru verilerinin araştırmacıların kendilerince geliştirilmiş bulunan anket, öz düzenleme ve bireysel yenilikçilik ölçekleriyle elde edilmiş olduğu görülmektedir. Öğrencilerin öz düzenleme ve bireysel yenilikçilik düzeylerinin araştırılması neticesinde ulaşılan söz konusu araştırma bulgularına göre, öğrencilerin öz düzenleme ve bireysel yenilikçilik düzeyleriyle İngilizce başarıları arasında yüksek düzeyde, olumlu yönde ve manidar bir ilintinin olduğu neticesine ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Bilimler Lisesi, Öz Düzenleme, Bireysel Yenilikçilik, Bilişsel Yöntemler

Araştırma Makalesi

Konu: Eğitim

Makaleye Atıf Bilgisi

Uyguç, S; Çatal, S. (2026).
Sosyal Bilimler Lisesi
Öğrencilerinin Öz Düzenleme
ve Bireysel Yenilikçilik
Düzeyleri ile İngilizce
Başarıları Arasındaki İlişkinin
İncelenmesi.

*International Journal of Social
Science (IJSS Journal),*

(e-ISSN:2548-0685) Vol:10,
Issue:42; s. 71-82.

DOI: 10.52096/usbd.10.42.04

Gönderim: 02.11.2025

Kabul: 18.12.2025

www.sobider.net
SOSYAL BİLİMLER DERGİSİ
(ULUSLARARASI HAKEMLİ
DERGİ)

editorusbd@gmail.com

Examining the Relationship Between Self-Regulation and Individual Innovativeness Levels of Social Sciences High School Students and Their English Achievement

Abstract

The purpose of this study is to examine the relationship between the perceived self-regulation and individual innovation levels of students attending Social Sciences High School, which is at the secondary education level within the framework of the Turkey Century Education Model, and their English achievement. This study examines the relationship between the self-regulation and individual innovation levels of Social Sciences High School students and their English achievement. The English proficiency and attitudes toward English of secondary school students at the Social Sciences High School constitute the basic parameters of the study. It is well known that English is the most widely spoken language in the world, i.e., it is the common language of education, academia, communication, and world trade. As a common language, English has become a language that must be learned first by all societies around the world. This situation has paved the way for numerous scientific studies on the effectiveness of English education. In particular, research conducted in the field of English teaching over the last twenty years has focused on English teaching methods. Their aims can be summarized as producing more self-regulated and effective strategies for teaching English to students. When reviewing the academic literature, it is noteworthy that there are limited studies conducted in this field on a sample of Social Sciences High School students. The data used in the investigation of students' self-regulation and individual innovation levels were obtained using questionnaires and self-regulation and individual innovation scales developed by the researchers themselves. According to the research findings obtained as a result of investigating students' levels of self-regulation and individual innovation, it was concluded that there is a high level of positive and meaningful correlation between students' levels of self-regulation and individual innovation and their success in English.

Key Words: Social Sciences High School, Self-Regulation, Individual Innovation, Cognitive Methods

GİRİŞ

Günümüzde neredeyse her alanda yaşanan değişim, dönüşüm ve gelişimdeki sürekliliğe bağlı olarak ortaya çıkan kavramlardan biri de öz düzenlemeye ve bireysel yenilikçiliğe dayalı öğrenmedir.

“Bireylerin gereksinim duydukları anda yanlarında bir öğreticinin olmadığı ortamlarda bile öğretme etkinliğine girişebilmelerinin ve etkili öğretiler elde etmelerinin yolu, kendi öğretilmelerini etkin bir şekilde düzenleyebilmelerinden geçmektedir. Son yıllarda öğretmeye verilen önem ve yaşam boyu öğretme kavramına bağlı olarak ortaya çıkan bireylerin kendi öğretme faaliyetlerini düzenleme gereksinimi; öz düzenlemeye dayalı öğretme boyutunu ön plana çıkarmıştır” (Cheng, 2011: 9-11).

Modern dünyanın, yani çağımızın bilgi toplumu öz düzenleme ve bireysel yenilikçilik kavramlarını ön plana çıkarmıştır.

“Bireylerin kurum dahilinde ve haricinde kendi öğrenmelerini sağlama gerekliliği, eğitim-öğretim sürecine farklı bir bakış açısı getirmiştir. Bu ilerlemeler araştırmacıların alâkalı parametreleri araştırmalarına neden olmuştur. Bireylerin öğrenme ihtiyaçlarını hissettikleri anda kendi öğrenmelerini sağlama gereksinimi öz düzenlemeye ve bireysel yenilikçiliğe dayalı öğrenme kavramını ortaya çıkarmıştır. Öz düzenlemeye ve bireysel yenilikçilik becerisine sahip bireyler öğrenmeyle alâkalı olumlu inanca sahip, kendi öğrenme sorumluluğunu alabilen, etkili bilişsel yöntemleri kullanabilme özelliğine sahip bulunanlardır” (Dörnyei, 2005: 190).

“Literatür anlamında öz düzenlemeye dayalı öğretme, öğrencilerin farklı süreçlerden geçtikten sonra öğrenme süreçlerini düzenledikleri öğretme sürecidir” (Uzunboyu ve Hürsen, 2011: 41). Bandura’ya (1994) göre; “Bu süreç bireyin kendi öğretme hedeflerini oluşturduğu, yeterliklerini ayarlamaya çalıştığı, hedeflerini çevresindeki bağlamsal hususiyetlere göre yönlendirip sınırladığı, aktif ve yapıcı bir özelliğe sahiptir” (Berberoğlu, 2010: 45).

“Özellikle de öz düzenlemeyle öğretme yöntemini evvelki öğretme ve başarı modellerinden ayıran en mühim hususiyet eğitmenlere faaliyetlerini hazırlarken veyahut planlarken sağladığı öğretimsel etkilerdir” (Ağaoğlu ve diğerleri, 2012: 23). “Bunun neticesinde başarı analizleri kurumda ve evde öğrencinin öğretme becerilerinden bireysel olarak yönetilen ve öğretme ürünlerini şekillendiren yöntemlere doğru taraf değiştirmiştir” (Zimmerman, 2001: 5).

“Bireylerin bireysel yenilikçiliğe sahip olarak yetişmelerinde kurumların mühim bir işlevi vardır” (Uzunboyu ve Hürsen, 2011: 46). “Hususiyetle erken yaşlarda öğrencilerin bu becerilere sahip olması beklenilmektedir” (Coşkun, 2009: 19).

“Kurumlarda her ne kadar bu becerilerin kazandırılmasında öğrencilere büyük sorumluluk düştüğü söylem edilmekle birlikte, öğrenciler kadar eğitmenlere de bu mevzuda sorumluluklar düşmektedir. Zira kurumda bu yenilik kültürünün oluşmasında ve sınıf ortamında öğrencilerin yönlendirilmesinde sorumluluk eğitmenlere düşmektedir” (Baharom, 2003: 49).

“Hızla ilerleyen teknoloji döneminde eğitmenlerin kurumlarda uygulanacak yenilik ve değişim, dönüşüm hareketlerine ön ayak olabilmesi için evvelikle bu becerilere kendilerinin sahip olması önemlidir” (Gencel, 2013: 96).

Tabak (2013: 26-27) araştırmalarında; “Ayrımlı eğitim kurumlarında öğrenim gören öğrencilerin İngilizce dersi başarılarıyla bireysel yenilikçiliklerini inceleyen farklı araştırmalara gereksinim duyulduğuna dikkati çekmektedir. Bu sebeple İngilizce dersi başarısı ve bireysel yenilikçilikle alâkalı alanyazın göz önünde bulundurulduğunda farklı parametreler açısından

öğrenciler, öğretmenler ve çalışanlar gibi ayrımlı denekler üzerinde gerçekleştirilen araştırmalardan elde edilen sonuçların yetersiz olduğu açıktır.”

Bu bağlamda gerçekleştirilen araştırmanın maksadı; tam olarak Anadolu Lisesi öğrencilerinin öz düzenleme ve bireysel yenilikçilik düzeyleriyle İngilizce dersi başarıları arasındaki ilişkiyi incelemek ve bu hususiyetlerin farklı parametreler açısından ayrımlılık gösterip göstermediğini tespit etmektir. (Bununla alâkalı olarak şu yayına bkz. Loogma, Kruusvall ve Ümarik, 2012).

KURAMSAL ÇERÇEVE: KAPSAM, TEMEL KAVRAMLAR VE PROBLEMATİK

BİLİŞSEL YÖNTEMLER

İşlevsel özelliği çok fazla olan bilişsel yöntemler öğrencilerin bilimsel görevleri gerçekleştirmede veyahut sosyal çabalarını ilerletmede kullandığı bir yöntemdir. “Bilişsel yöntemlerin kullanımı bir öğrencinin herhangi bir öğretme boyutundaki verimini artırır. Öğrencinin ders içeriğindeki bilgiyi hatırlaması ve kullanması, cümleleri ve paragrafları yapılandırması, bir metni düzeltmesi, özetlemesi ve öğrenilen bilginin kategorize edilmesi bilişsel yöntemlere prototip olarak gösterilebilir” (Rosenshine, 1997: 11).

“Fonksiyonel olduğu bilinen bilişsel yöntemlerin en iyi uygulandığı alanlardan biri hiç kuşkusuz öz düzenleme becerisidir. Öz düzenleme becerisi üzerinde çalışanlara göre bunun kurumlarda kazandırılma gerekliliğinin üç ana nedeni bulunuyor” (Zimmerman, 2002: 42).

Akademik alanda yapılan araştırmalara göre birinci neden, “Öz düzenleme becerisinin sahip olunan ya da olunmayan bireysel bir özellik olmadığı, buna karşın belli süreçler sağlandıktan sonra herkesin kazanabileceği bir beceri olmasıdır” (Dörnyei, 2005: 204)

“Bu beceriler öğrencinin: Belirli amaçlar saptaması; Amaçlara ulaşmak için güçlü stratejiler oluşturması; Performansını seçici biçimde ortaya koyması; Gelişim sürecini izlemesi; Amaçlarını fiziksel ve toplumsal bağlama koşut hale getirebilmesi için yeniden yapılandırması; Zaman planlamasını etkili bir biçimde kullanması; Kendi kendini ve sonuçları değerlendirebilmesi; Elde edilen durumu gelecek yöntemlere uyarlayabilmesini içerir” (Zimmerman, 2002: 66).

Bilimsel metotlar kullanılarak yapılan araştırmalara göre ikinci neden, “Mevzuuyla alâkalı yapılan araştırmalarda öz düzenleme becerisine sahip öğrencilerin, kendi kendilerini motive edebildiği ve biliş üstü farkındalığa sahip olduğunun ortaya çıkmasıdır” (Weinstein ve Mayer, 1986: 76).

Deneyisel yöntemler çerçevesinde yapılan araştırmalara göre üçüncü neden, “Eğitim işlevinin öz düzenleme becerilerinin geliştirilmesi olmasıdır. Öğrencilerin öz düzenleme becerilerinin gelişimi sadece kurum öğrenmeleri için değil, onların profesyonel ve akademik gelişimlerini sürdürebilmeleri amacıyla da gereklidir” (Radloff, 1990; Boekaerts ve Minnaert, 1999).

“Okuldaki reform araştırmalarına ilişkin yapılan araştırmalarda, öz düzenleme becerisini kazanmış öğrencilerin, okul yaşamlarından sonra görevlerinin gerektirdiği sorumlulukların bilincinde oldukları tespit edilmiştir” (Zimmerman, 2002: 66). (Ayrıca bkz. Zimmerman, 1996; Andrew ve Vialle, 1998; Paulsen ve Feldmen, 1999; Soung, 2001; Me Whaw ve Abhami, 2001; Pajares, 2002).

ÖZ DÜZENLEMELİ ÖĞRENME

Bilişsel ve duyuşsal öğrenme paralelinde öz düzenlemeye dayalı öğrenme mevzusunda çalışan araştırmacılar bu becerinin geliştirilip çözümlenmesine dönük farklı metotlar ortaya koymuştur. Bunlar arasında en fazla benimsenen aynı model; Pintrich (1993), Borkowski (1996), Boekaerts (1992), Winne (1996) ve Zimmerman (1989) tarafından tespit edilmiştir.

“İlerleyen ve gelişen dünya ölçeğinde öz düzenlemeye dayalı öğretmede araştırmacıların geliştirdikleri metotlara bakıldığında her birinin belli parametreler üzerinde olduğu açıktır. Bu parametreler öz düzenleme yöntemlerini kapsamaktadır. Başarı üzerinde en çok tesiri araştırılmaya çalışılan parametreler irdelendiğinde; öz düzenleme yöntemleri dahilinde, bilişsel yöntemleriyle kaynakları yönetme yöntemleri; duyuşsal inançlardaysa öz yeterlilik algısı olduğu gözükmemektedir. Söz konusu araştırmada, öz düzenlemenin yöntem boyutuyla alâkalı öz düzenleme, zaman ve inceleme çevresinin düzenlenmesi, çabanın düzenlenmesi ve yardım arama yöntemleriyle öz yeterlilik algısı parametreleri ele alınmıştır” (Çetin, 2009: 91).

Akademik alanda yapılan araştırmanın kuramsal temeli Pintrich (1993) tarafından geliştirilmiş bulunan öz düzenlemeye dayalı öğretme modeline dayanmaktadır. Bu modelin seçilmesinin temel sebebi, onun da dediği gibi; “Ayrımlı ülkelerdeki fazla öğretime devam eden öğrencilerin

öz düzenleme becerilerinin ölçülmesinde geçerli ve güvenilir sonuçlar elde edilmesidir” (Pintrich, 1993: 5-6).

“Öz düzenlemeye dayalı öğrenme mevzusunun çıkış noktasını, başarıları az öğrencilerin, başarısızlıklarına sebep bulunan etkenleri araştıran eğitimcilerin araştırmalarından alan öz düzenlemeye dayalı öğretme, son zamanlarda eğitim-öğretim alanı dahilinde oldukça tartışılan mühim bir konsept haline gelmiştir” (Bingöl, 2006: 147-148). Mevzuuyla alakalı yapılan araştırmalarda, başarıları az öğrencilerin, öz yeterlilik algılarının az olduğu tespit edilmiştir (Bandura, 1996: 41).

“Kurumların öğretim programlarında İngilizce dersi öğretmede başarılı bulunan öğrenciler öğretilmelerinde kendi kararlarını vermektedir. Araştırmacılar bu öğrencilerin öz düzenleme süreçlerine ve belirgin öğretim kapasitelerine ağırlık vererek öğrenci olmanın vasfını açıklamaya çalışmışlardır” (Macaro, 2001: 17).

Özellikle ortaöğretim kurumlarında okuyan öğrencilerin İngilizce dersi etkileşimde bulundukları an öğretilmelerini kontrol etmelerini sağlamak İngilizce dersi öğrenimindeki temel amaç ve sık rastlanılan bir hedeftir. “Bağımsız öğretim bütün biliş ve duyuş etkenlerinden etkilenmektedir. Bağımsız öğretim etkili öz düzenlemeye bağlıdır” (Çetin, 2009: 88).

Söz konusu araştırmanın maksadı, Anadolu Lisesi öğrencilerinin öz düzenleme ve bireysel yenilikçilik düzeyleriyle İngilizce dersi başarıları arasındaki ilişkinin irdelenmesidir. Ayrıca öz düzenleme yöntemleri ve bireysel yenilikçilik düzeylerinin öğrencilerin İngilizce dersindeki bilimsel başarılarına ve İngilizceye dönük tutumlarına tesirini tespit etmektir.

BİREYSEL YENİLİKÇİLİK

Bireysel yenilikçilik bağlamında düşünüldüğünde eğitim ve öğretim her an araştırma, sorgulama ve derinlemesine kavrayış gerektiren bir olgudur. “Eğitim ve öğretim ortamındaki bireysel yenilikçilik uygulamaları ve yenilikçi kurumlar ancak ananevi bakış açılarını sorgulayan, yenileşme çabalarına şüpheyle yaklaşmayan, değişim, dönüşüm ve yenileşmeyi başlatmada ilerici öğretmenlerle ve onların kendilerinin yetiştirdiği öğrencilerle mümkün olacaktır” (Parlar ve Cansoy, 2017).

“Eğitim ve öğretim bağlamında düşünüldüğünde ise bireysel yenilikçi öğrencilerin kendilerini sürekli geliştiren, öğrenimi etkili yapan, ileri uygulamalar kendileri için geliştiren; bu bağlamda

çevresiyle devamlı ortaklık dahilinde bulunan, bundan dolayı da daha plânlı tavırlar sergileyen kişiler olduğu görülür” (Ritchhart, 2004: 74).

Bireysel yenilikçi öğretmenlerse öğrencilerin kendi kendilerini gerçekleştirmelerini, hayat becerilerini içselleştirebilmelerini ve sınıfı eğitimi derinleştirebilmelerini sağlayan bireylerdir (Kocasaraç ve Karataş, 2017). Yenilikçi öğretmenlerin ilerlemeye açık öğrenen kurumlar oluşumuna katkıda bulunduğu (Tabak, Erkuş ve Meydan, 2010) farklı alanyazında ve araştırmalarda ortaya konmuştur.

“Ortaöğretim kurumlarında özellikle okuyan öğrencilerin öğretmeleri üzerinde etkili olduğu kabul edilen mühim hususiyetlerinden biri de öğretme biçemleridir” (Loogma, Kruusvall ve Ümarik, 2012: 88). (Bununla alâkalı olarak şu yayınlara bkz. Hein ve Budny, 2000; Dunn ve Dunn, 1993; Renzulli ve Dai, 2002).

“Herkesin bir öğretme biçemi vardır. Öğretme biçemleri bilgiyi ne türlü öğrendiğimiz, ne türlü problem çözdüğümüz, ne türlü çalıştığımız, ayrımlı faaliyetlerde ne türlü görev aldığımız, grup dahilinde ne türlü tepki verdiğimiz, diğer bireylerle ne türlü iletişim kurduğumuza etki eden bireysel tercihlerdir” (Renzulli, 1996).

Renzulli ve Dai’ye (2002) göre, “Öğretme biçemlerine koşut öğretim ortamlarında ders gören öğrencilerin bireysel yenilikçilik becerileri olumlu yönde ilerlemektedir.”

“Modern çağda ve değişen koşullarda ülkemizde eğitim-öğretimde yenileşmeyi sağlama bağlamında mecburî eğitim-öğretim süresinin uzatılması, akıllı tahta uygulaması, öğretim programlarında yapılandırmacı bir yaklaşımın kabul edilmesi gibi farklı girişimlerde bulunulmuştur” (Kurtuluş, 2012: 86).

“Yenileşme ve yenilikçiliğe ilintin alanyazın irdelendiğinde bu kapsamda gerçekleştirilen araştırmaların çoğunluğunun sanayi örgütleri üzerinde yoğunlaşmış olduğu” (Tezcan, 1999: 29) ve “Eğitim-öğretim örgütlerinde yenilikçilik kavramının tam olarak teknoloji bağlamında ele alındığı tespit edilmiştir” (Kuşkaya ve Mumcu, 2004: 185).

Akademik ve bilim camiasında sosyal bilimler alanında yapılan araştırmaların daha çok da ilkökul ve ortaokulların örgütsel yenilikçilik düzeyleri (Aslan, Kesik ve Elma, 2018) ve değişime ve dönüşüme açıklığı (Demirtaş, 2012) gibi kurumların örgütsel bağlamda yenilikçiliklerini ortaya koymaya çalışan mevzular üzerinde yoğunlaştığı (Şahin, İzmirli ve Gürbüz, 2017; Şahin, 2016; Konokman, Yokuş ve Yelken, 2016; Yılmaz ve diğerleri, 2014; Kılıçer 2011); ortaöğretimde öğrenim gören öğrencilere dönük de çok daha az araştırmaya

ulaşıldığı, hususiyetle Anadolu liselerinde bu eksikliğin bütün açıklığıyla hissedildiği gözükmektedir.

YENİLİKÇİLİK KATEGORİLERİ

Kültürel ve sosyal yapısına bağlı olarak toplumun dönüşen koşullarının eğitim ve öğretime yansması gözükmektedir. “Yeniliğe ilişkin rollerin bireylerin öğretmeye dönük becerilerindeki tesirinin ortaya konması oldukça önemlidir. Yeniliğe ilişkin algılar her toplumda farklı hususiyetler gösterdiğinden ülkemizdeki öğrencilerin bireysel yenilikçiliğe dayalı öğretim metotları ve yenilikçilik algılarının dönüşmesi de pek doğaldır” (Büyüköztürk ve diğerleri, 2010: 183).

Bireysel yenilikçilik yöntemi bağlamında düşünüldüğünde yenilikçilik değişime ve dönüşüme karşı isteklilik, değişime, dönüşüme veyahut ileri şeyleri denemeye isteklilik, ilkleri benimseme ve özümseme sürecinde bir sosyal sistem dahilindeki bireylerin veyahut kurumların herhangi bir yeniliği başkalarına nazaran daha evvel benimseme süreci olarak tanımlanabilir. “Bunun yanısıra yenilikçilik risk alma ve ortaya koyma, tecrübeye açıklık, imgelem, düşünce liderliği gibi kavramların hususiyetlerini de dahilinde barındıran bir konsept olarak değerlendirilmektedir. Bu ayrımlılaştırmalar sebebiyle modellerde bireyler sahip oldukları hususiyetler bakımından beş ayrımlı kategoriye ayrılmakta ve her bir kategorinin baskın hususiyetleri betimlenmektedir” (Tavlı, 2009: 19).

Yenilikçiler, Gelenekçiler, Kuşkucular, Öncüler ve Sorgulayıcılar olarak isimlendirilmektedir bu kategoriler (Rogers, 1995). Rogers (1995: 114)’e göre; Yenilikçilik toplumsal bütünlük dahilinde normal dağılım ortaya koymaktadır. Yenilikçiler ileri düşünceleri tecrübe etmeyi, riski seven ve geniş görüşlülük sahibi bulunan bireylerdir. Öncüler ise toplumun farklı bireylerine yenilikler konusunda bilgi veren ve yol gösteren hususiyetlere sahiptir. Kuşkucular ise yeniliklere dönük şüpheli ve çekimser bir tavır sergilemektedir. O nedenle bu yönüyle onlardan ayrılmaktadır.

Yine Rogers (1995: 118)’e göre; Yenilikçiler, Öncüler dışında düşünüldüğünde Sorgulayıcılar da aynı Kuşkucularda olduğu gibi ileri bir bilgiyi kolay kabullenmede zorluk yaşayan kimselerdir. Kuşkucular toplumun ayrıca çoğunluğunun yeniliği benimsemesini kendileri beklemektedir. Yeniliği benimseme mevzusunda en geri kalan kesimse Gelenekçi

bulunanlardır. Gelenekçiler değişime ve dönüşüme karşı önyargıyla bakmakta ve yenilikleri en son benimseme meylî sergilemektedir.

SONUÇ

Sonuç olarak denebilir ki, Milli Eğitim Bakanlığı tarafından son iki yıl içerisinde uygulamaya konulan Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli çerçevesinde değerlendirilmeye uygun bir izdüşüm oluşturan öz düzenlemeli öğrenme ve bireysel yenilikçilik becerisinin yeterli ortam ve öğrenme süreci sağlandığında kazanılabilecek bir öğrenme becerisi olduğu görülmektedir.

Sosyal Bilimler Liselerinde öğrenim gören öğrencilere öz düzenleme ve bireysel yenilikçilik becerisini kazandırmak, elbette kurumların ana hedefleri arasında yer almalıdır. Bunun için kurumdaki öğrenme faaliyetlerinin adı geçen becerilerin geliştirilmesine dönük olması elzemdir.

Sosyal Bilimler Liselerinde öğrenim gören öğrencilerin öz düzenleme ve bireysel yenilikçilik düzeyleriyle İngilizce başarıları arasındaki ilişkinin irdelendiği bu çalışma neticesinde konuyla ilgili araştırmacı, uzman, eğitmen, ebeveyn ve öğrencilere aşağıdaki önerilerde bulunulmuştur:

Eğitimciler eğitim-öğretim ortamında uygulama planlarken öz düzenlemeli öğrenme yöntemlerini kapsayan plan, proje ve uygulama yöntemleri gerçekleştirebilirler. Bunun yanı sıra ortaöğretim kurumlarında öğrenim gören öğrencilerin kendi kendilerine öğrenebilecekleri hedefler belirlemesi, koştut yöntemi seçmesi, kendisini izlemesi ve değerlendirmesi gibi yöntemleri kullanmaları onların eğitim-öğretim faaliyetinde bağımsızlık kazanmalarına imkân sağlayacaktır.

Öğrencilerin Sosyal Bilimler Liselerine belli akademik yeterlilikleri sağlayarak geldikleri öngörülerek, hususiyetle okula başladığı dönem öğretmenlerin de yönlendirmeleriyle öz düzenlemeli öğrenme yöntemlerini kullanmaları, kendilerini bu yönde geliştirebilmeleri, hedef belirleme yöntemi, başarılarını izleme mevzularında bilgilendirilmeleri ve cesaretlendirilmeleri elzemdir.

İngilizce öğrenmenin birçok beceri yöntemleri bulunmaktadır. Araştırmacılar İngilizce dilinin 4 adet ana becerisini şöyle açıklamaktadır: Dinleme, konuşma, yazma ve okuma. Bu alanların öz düzenlemeli öğrenme yöntemleriyle bütünleştirilmesi ve her alanda kullanılması gerektiğini

ortaya koymaktadırlar. Ayrıca araştırmalarında öğrencilerin İngilizce başarısına etki eden diğer etkenleri detaylandırmışlardır.

Öz düzenlemenin dolaysız veyahıt İngilizceyle bütünleştirilmek suretiyle işlendiği ve farklı ölçmeye ve değerlendirmeye yarayan araçların kullanıldığı, farklı metotların öğrencilerce belirlendiği, öğrencilerin kendilerine dair öğrenmeleri takip ederek değerlendirebildiği İngilizce uygulama ve programları pekâlâ oluşturulabilir.

Çalışmanın bu sonucu alanyazındaki diğer çalışmalarla karşılaştırıldığında alanyazındaki diğer sonuçlarla benzerlik ve paralellikler olduğu gözükmemektedir. (Bu konuyla ilgili olarak ayrıca bu kaynaklara bkz. Kert ve Tekdal, 2012; Kılıçer, 2011; Önen ve Koçak, 2014; Yılmaz, Öztürk ve Summak, 2015).

Yapılan araştırmalar neticesinde öğrencilerin İngilizce başarılarıyla öz düzenleme ve bireysel yenilikçilik düzeyleri arasında olumlu yönde, yüksek düzeyde ve olumlu ilinti olduğu neticesine varılmıştır. Yine öğrencilerin İngilizce başarıları yüksek çıkarken, öz düzenleme ve bireysel yenilikçilik düzeylerinin yüksek skorda olduğu gözünmemektedir.

Milli Eğitim Bakanlığı tarafından ortaöğretim düzeyinde, özellikle de Sosyal Bilimler Liselerinde İngilizce ders programı oluşturulurken öğrencilerin ilgi, yetenek, istidat, istek ve ihtiyaçları özelinde yenilikçi eğitimlerin oluşturulması bu açıdan çok faydalı ve değerlidir.

Milli Eğitim Bakanlığı tarafından yenilik, yenilikçilik, ortaöğretim İngilizce dersi öğretme, öğretmeyi öğretme vb. başlıklarda düzenlenmekte bulunan ve yaygınlaşan bireysel gelişim panel, plan, seminer ve programlara öğrencilerin de katılımları öğrencilerin bilişsel ve duyuşsal öğrenme becerilerini oldukça olumlu etkilemektedir.

Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli çerçevesinde ortaöğretim kurumlarında, özellikle de Sosyal Bilimler Liselerinde öğrenim gören öğrencilerinin İngilizce başarılarıyla öz düzenleme ve bireysel yenilikçilik düzeyi üzerinde etkisinin olduğu öngörülen öğretmen, öğrenci, ebeveyn, akran, aile vb. ayrımlı ortaklara dönük araştırmaların yapılması alanyazını olumlu yönde besleyecek doküman ve geri bildirimler birlikte kazanım sağlayacaktır.

KAYNAKÇA

Arsal, Z. (2010). The effects of diaries on self-regulation strategies of preservice science teachers. *International Journal of Environmental ve Science Education*, 5(1).

- Büyüköztürk, Ş. (2004). Sosyal bilimler için veri tahlili el kitabı. Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Chen, C.S. (2002). Self-regulated learning strategies ve achievement in an introduction to information systems course. Information Technology, Learning, ve Performance Journal, Vol. 20, No. 1, Spring.
- Çubukçu, F. (2008). Enhancing vocabulary development ve reading comprehension through metacognitive strategies. Issues in Educational Research, 18(1).
- Diker Coşkun, Y. ve Demirel, M. (2012). Üniversite öğrencilerinin yaşam boyu öğretme meyilleri. Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 42(4).
- Hofer, B. K., Yu, S. L., ve Pintrich, P. R. (1998). Teaching college students to be self-regulated learners. In D. Schunk ve B. Zimmerman (Eds.), Self-regulated learning: From teaching to self-reflective practice. New York: The Guilford Press.
- Jing, L. (2010). A study on language learning strategies among the instructed EFL learners. US-China Foreign Language, 8(3).
- Kert, S. B. ve Tekdal, M. (2012). Comparison of individual innovativeness perception of students attending different education faculties. University of Gaziantep Journal of Social Sciences, 11(4).
- McGeown, V. (1980). Dimensions of teacher innovativeness. British Educational Research Journal, 6(2).
- Sarıbaş, D. (2009). Öz düzenlemeye dayalı öğretim yöntemlerini geliştirmeye dönük laboratuvar ortamının kavramsal anlama, bilimsel işlem becerisi ve kimyaya karşı tutum üzerindeki tesirinin irdelenmesi. Yayımlanmamış Doktora Tezi, İstanbul: Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Şahin, H. ve Uyar, M. (2013). Öğretim Yöntemleri Kullanımının Bilimsel Başarıya Yansımaları, Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 13(8).
- Znidarsic, J. ve Jereb, E. (2011). Innovations ve lifelong learning in sustainable organization. Organizacija, 44(6).